

Bir şantiye işyerinin genelde ticari alacağı, hakedişlerdir. Ancak şantiyelerdeki gerçek girdi çıktıyı tespit etmek için şantiyeler, hakedişlerden gerek şirket merkezine gönderdikleri ve gerekse şirketin diğer işyerlerine gönderdikleri nakit paralarla, diğer mal ve hizmetlerin parasal değerlerini, o şantiyenin alacaklarına yazmaları gerekir. Bu anlamda şantiye işyeri alacaklarını 2 alt başlıkta toplayabiliriz:

120.100. KURUMLARDAN ALACAKLAR :

Bu alacaklar genelde hakediş alacaklarıdır. Ancak bu hesap geçici nitelikli olup sonuç hesabı değildir. O nedenle, bu hesabı izlerken gelir hesaplarında izlemek (cari hesap olarak) daha doğrudur. Ancak, tahakkuk eden hakedişlerin tahsilatı uzun süreleri alıyorsa, alacak hesabı olarak bu hesabı işletip, ay sonu bilanço hesaplarına buradan geçmek daha gerçekçi sonuç verir.

120.200. ŞİRKETİN DİĞER İŞYERLERİNDEN ALACAKLARI :

Şirketin gerek merkezine ve gerekse diğer işyerlerine verilen nakitlerle, verilen mal ve hizmetlerin parasal kıymetlerini bu hesapta izlemek gerekir. Bu hesap gerçek bir alacak hesabıdır. Çünkü hesaptaki alacaklar çoğunlukla tahsil edilmeyip diğer hesaplara mahsup edilir. Veya ay sonu bilançosunda gelir hesabına girmeden aktarılır. Yıl sonu bilançolarında da, bu hesap, diğer hesaplara dağıtılarak sonuçlandırılır. Bu hesabın izlenmesi oldukça zordur. Çünkü hesapta sadece para değil, paraya çevrilmesi gereken mal ve hizmetler de bulunmaktadır. Bu işlemlerin muhataplara da zamanında bildirilmesi gereklidir. Kurumlardan alacakları, normal bir cari kartta izlemek gereklidir. Hesabı ayrıca cari karta altyapı oluşturacak bir "alacak bildirisi" formuyla beslemek gerekir (Form No: 120/01). Diğer işyerlerine gönderilen malzeme, hizmet (işçi - teknik eleman vb) ve makinalar rayiç piyasa fiyatlarıyla değerlendirilip, bu alacak formunda açıklamalı bir şekilde yazılarak gönderilir. Alacaklı olan işyeri de bunu kendi hesabının alacağına yazar. Borçlandırılan işyerinin eğer bu hesaba itirazı varsa en kısa sürede ilgili işyerini uyarmalıdır. Çünkü bu gider o işyerinin verimliliğini etkileyecektir. Burada dikkat edilecek nokta : bir şantiyenin elindeki malı bir başka şantiyeye rayiç bedel üzerinden satması olayıdır. Yani, kendi işyerimizdir diye transfer yapmak uygun değildir. Malzeme ve demirbaş nitelikli şeyleri ya satmak ya da kiraya vermek en doğru yoldur. Çünkü, bu mal ve hizmetler eğer o şantiyede olmasaydı, bunlar piyasadan para verilerek satın alınacaktı.

